

Záznam rozhovoru České redakce BBC dne 18.7.2005 s Jaroslavem Mílem, prezidentem Svazu průmyslu a dopravy ČR

Jako ochromení vnímá fotbalový expert Vladimír Zápotocký, že se už dvakrát nepodařilo zvolit nové vedení Českomoravského fotbalového svazu.

Vladimír ZÁPOTOCKÝ (zvukový záznam): Ale ochromení to v každém případě je a okysličení novými jmény v nové době je pro mě naprosto nutné a každá ztráta, byť tři měsíců, se ukáže už velice brzy jako těžká.

Říká v rozhovoru pro BBC fotbalový expert Vladimír Zápotocký. Nový šéf Českomoravského fotbalového svazu se má opět volit na podzim. Kandidovat se rozhodl i prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl. Nejen o tom bude následujících třicet minut. Před námi je půlhodina otázek a odpovědí, od mikrofonu co nejsrdečněji zdraví Václav Moravec. Hostem Interview BBC je právě prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl, vítejte po roce v BBC, hezký dobrý den.

Dobré odpoledne.

Začnu citátem. Cituji doslova: "Pokud bude vláda pokračovat v tomto způsobu projednávání zákoníku práce, vyzveme voliče před volbami, aby v žádném případě nehlasovali pro ty strany, které takto špatnou normu připravily a schválily." Konec citátu. Jednoduchá otázky, kdy a kdo pronesl citovaná slova? Znáte je, /souzvuk hlasů/.

Tak, slova pochopitelně znám, protože jsem je pronesl já v reakci na způsob projednávání připomínek zákoníku práce a skutečně jsem přesvědčen, že tak, jak je ta norma navržená, to není jen o zaměstnavatelích, ty výhrady má v podstatě celá akademická, odborná sféra, právní sféra v České republice, to zcela zásadní výhrady.

Jak to, že je nemají odbory.

Tak, víte, u odborů, já povím jednu věc, která moc nezaznívá. Šest zaměstnanců ministerstva práce a sociálních věcí jsou bývalí zaměstnanci Ústřední rady odborů, pochopitelně oni nemohou mít výhrady, protože vyrůstali v nějakém prostředí, a to teď není kritika, víceméně ten zákon tak, jak je navržen, odpovídá jejich představám, jejich způsobu uvažování.

De facto ho psali bývalí odboráři, odborářská lobby.

Psali ho v podstatě pro sebe, je to odborářská lobby s nadsázkou, nechci být teď šeredný, někdy mám pocit, že vládu řídí spíš pan Štěch než pan premiér Paroubek, ale realita je prostě taková, že ten zákon je špatný i pro zaměstnance, a to je to, co nám na tom vadí, ten zákon není dobrý pro lidi, není dobrý pro zvýšení zaměstnanosti, což je základní atribut, chcete-li prostě zvýšit výkonnost ekonomiky.

Když jsem citoval vaše slova, byla pronesena, řekněme, s chladnou hlavou, nebo naopak v emočním rozrušení.

Ne, tak jako určitě s chladnou hlavou, protože to nebyl názor, který by jaksi vyplynul z okamžitého nápadu, to byl názor, který byl diskutován nejen ve vedení Svazu průmyslu a dopravy, ale i vedení konfederace zaměstnavatelských svazů, tedy i Svazu podnikatelů ve stavebnictví ...

Promiňte, pane prezidente, chcete tím říci, že by vám svaz povolil, abyste v předvolební kampani v červnu 2006 vstoupili, byť negativním způsobem, a poškozovali některé strany, které budou hlasovat pro zákoník práce?

Bude-li zákoník práce projednáván a nakonec ve verzi takové, jako je dneska, tak si myslím, že je legitimní říct občanům, protože já nevím, jak to hlasování bude, jestli bude průřezově pro všechny strany, nebo jenom jedna, abychom vyzvali a řekli, neztejte se na nás, ten zákoník práce je špatný, poškozujete vás jako zaměstnance, poškozujete zaměstnavatele, není ve prospěch ekonomiky a domníváme se, že není vhodné ty politiky, kteří takto špatnou, legislativně špatnou normu, která nemá v Evropě obdoby, schválili, připravili a projednali, abyste prostě pro ně nehlasovali. Já ..., jestli si budou chtít hlasovat pro někoho jiného, je jejich problém, já nebudu kritizovat ani konkrétní politickou stranu, ani konkrétní, řekněme, opoziční stranu, já se nepostavím do volebního boje stylem ...

Počkejte, ale ten zákoník práce ...

... odborářů, ano.

... ten zákoník práce připravil vicepremiér, ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach, řekněme, jeden z vrcholných představitelů ČSSD, to znamená, to by byl útok na sociální demokraty.

Byl by to útok ne na sociální demokracii, protože je možné, že pro takto špatný zákon v konečném důsledku nemusí hlasovat. Ten zákon je skutečně tak špatný, že je možný, že projde hlasy jiných poslanců, kteří budou mít zájem na zhoršení podnikatelského prostředí, je taky možné pochopitelně, že ten zákon neprojde, ale určitě se nemůže stát, že by se zaměstnavatelský svaz postavil za jednu z politických doktrín tak, jak to udělali odboráři, kteří si vyhranili v podstatě ve jménu jedné strany proti druhé straně, to je pro nás vyloučeno. My si budeme vybírat to, co je v těch programech dobré, ať už z jedné, či z druhé strany, ať už stávající vládní koalice, nebo, nebo opozice a tyto věci budeme prosazovat.

A zákoník práce by pro vás jako Svaz průmyslu a dopravy byl zásadní téma pro volby 2006, pokud projde v té navržené verzi, tak to bude pro vás zásadní téma.

Zcela určitě, je to zásadní téma a znova, víte, ono se to možná takhle jako těžko vysvětluje, ale přece nemůžete přijmout zákon, kterým se zamezuje zaměstnavateli vydat vnitřní předpis týkající se úpravy mezd lidem, to znamená, je to příklad navýšení, pokud nemáte dohodu s odbory. Ale vy tu dohodu nemusíte mít, protože třeba odborové hnutí bude rozhádáno, viz České dráhy. To je jeden z mnoha příkladů, to znamená, ty lidi jsou v zajetí ne řadových odborářů, ale, řekněme, odborářských předáků, kteří ne vždy musí mít stejný zájem jako zaměstnanci. Další příklad, který tam je, souhlas, individuální souhlas s každou služební cestou. To znamená, ne paušálně dohoda, že můžete jezdit, můžete být vyslán na služební cestu podle vaší pracovní smlouvy, ale prostě individuální souhlas s každou cestou. Nemožnost zapůjčení zaměstnance z vaší firmy do jiné firmy po souhlasu jak jedné firmy, tak druhé a po souhlasu toho zaměstnance. Jinými slovy si představte, že Škodovka může mít problémy nebo bude chtít zase půjčit svého experta třeba Alstoneu nebo Siemensu, ale nebude ho moct půjčit, protože prostě ten zaměstnanec by musel odejít z pracovního poměru, takže dohoda mezi Alstonem, Siemensem a dotyčným zaměstnancem nebo Škodou a Alstonem, to už je teď jedno, o zapůjčení toho zaměstnance je nemožná.

A nenajde se nějaký způsob, jak to obcházet, to se v českých zeměpisných šířkách poměrně hodně daří, když něco v zákoníku práci je, /nesrozumitelné/, tak se to obejde.

Ale zákony, zákony mají být jednoduché, srozumitelné tak, aby se neobcházely, to je to kouzlo české, že prostě vždycky něco jakoby obejdeme, ale tenhle zákon je přeci normálním zákonem pro obyčejný lidi, řekněme, se základním vzděláním, kteří by měli vědět, že když si přečtou tento dokument, tak nebudou potřebovat právníka.

Ne, já vám rozumím, já jenom protiargumentuju, pane prezidente, tak, že jestliže ten zákon je špatný, tak vy jeho důsledky líčíte tak, že se téměř zhroutí trh práce v České republice, tak ...

To určitě ne ...

... tak se ptám.

... to určitě ne, to určitě se nezhroutí, to v žádném případě, na druhou stranu úspěch ekonomiky závisí na růstu počtu zaměstnaných lidí a jestliže tento zákon víceméně znemožňuje zvyšování zaměstnanosti, tak si myslím, že jdeme přesně proti tomu, co je úspěchem Labour Party ve Spojeném království. Britská ekonomika skutečně prosperuje především proto, že největší počet lidí zaměstnává nebo se snaží zaměstnávat. A mě trošku překvapuje jedna věc, pan premiér Paroubek je možná po předchozích dvou premiérech první, který by mohl mít schopnost a má schopnost jaksi ten vzor české sociální demokracie v Labour Party ve Spojeném království jaksi implementovat i u nás a mám pocit, že ty informace, které prostě dostával, v zákoníku práce nejsou nejpřesnější ...

Premiér Jiří Paroubek, že jste zmínil jeho jméno, v posledních týdnech a měsících předvádí poměrně vstřícnou politiku vůči kritikům a snaží se komunikovat. Po těch slovech, kdy jste mu vy, což bylo 20. června, vyhrožoval ...

Ne, to nevyhrožuju, to mi nehrozí, to, to ...

Ne, tak ona citovaná slova ...

... upozornil jsem.

... upozornil, že může přijít negativní předvolební kampaň pro ty strany, které schválí nyní navržený zákoník práce, neměl chuť a zájem premiér s vámi se sejít?

Ne, my se určitě sejdeme, projednávali jsme to, já jsem přesvědčen, že konfrontační metody jednání nám nejsou, řekněme, vlastní, já jsem dalek k tomu, abychom organizovali demonstrace, drželi hladovky a podobně. Jsem dalek toho, abychom vyhrožovali tak, jak, řekněme, někteří jedinci ve zdravotnictví a podobně.

Ale to by bylo hezké, kdyby zaměstnavatelé demonstrovali na Staroměstském náměstí, vždy jsme viděli demonstrace zaměstnanců, tak že by se to otočilo.

Víte, zaměstnavatelé musí pracovat, protože nebudou-li zaměstnavatelé, nebudou ani ti zaměstnanci a já mám trošku pocit, že na to se zapomíná, ten zákoník práce, bohužel, nemá ani taková ty základní ustanovení, který by bránily například proti takzvaným zaměstnavatelům, takzvaným podnikavcům, spíš než podnikatelům, a to je to, co mně v podstatě vadí. A jsem přesvědčen, že chceme-li liberální zákoník práce, který skutečně posune české hospodářství dopředu a udělá pracovně-právní trh pružnějším, tak na to musíme jít trochu jinak. Jsme jedinou zemí Evropské unie, z té bývalé staré patnáctky, která bude mít zákoník práce ne podřazen občanskému zákoníku, ale v podstatě naroveň, anebo nad ním, a to je pozůstatek z padesátých let, to nikde jinde nenajdete a

já bych skutečně doporučoval každému, aby neměl pocit, že jsme zaujatí, aby prostě si přečetl stanoviska právníků z plzeňské fakulty, Karlovy Univerzity v Praze a zjistíme, že prostě ta situace je skutečně jiná ...

Premiér, že vstupuji opět do vaší řeči, premiér Jiří Paroubek vaši kritiku, rozumějme kritiku zaměstnavatelů k novému zákoníku práce, nevnímá tak ostře a k vašim stížnostem říká:

Jiří PAROUBEK (zvukový záznam): Takže myslím si, že ti, kdo to říkají, tak ho ani nečetli, kdyby si ho srovnali třeba s obdobným dokumentem v Německu, tak by zjistili, že tento, ten návrh, který zpracovalo ministerstvo práce a sociálních věcí, je podstatně, podstatně výhodnější pro podnikatele, nežli pro ty německé, takže samozřejmě sociální demokracie chrání především zájmy zaměstnavatelů, takže nemůže nikdo očekávat, že připustí naprosto liberální podmínky bez ochrany zaměstnanců, takže my chceme být fér k zaměstnavatelům, ale samozřejmě my chceme chránit zaměstnance.

Konstatoval v pondělí český premiér Jiří Paroubek. Premiér chce být fér k vám, jako zaměstnavatelům, ale nechce ohrozit zaměstnance.

My určitě také nechceme ohrozit naše zaměstnance, nás mrzí to, že v podstatě například v zákoně není odchodné po propuštění zaměstnance odstupňováno podle délky zaměstnání, podle toho, jak dlouho u zaměstnavatele je, což je věc, která je třeba proti zaměstnancům.

A ta námitka, že jste asi ten zákoník práce nečetl, když premiér říká, že v porovnání s německým ...

Ne, tak to ne.

... je ten nový zákoník práce daleko lepší?

Jako výhodou tohoto sezení dneska je, že je přenášeno televizí, já nemám problém vytáhnout z tašky dokumenty zaškrtané, proškrtané, ze kterých jasně vyplývá, lidi by to i viděli, že jsem ten zákoník velice podrobně nebo návrh zákona velice podrobně studoval a všechny, všechny analýzy k tomu, k tomu připravené. Ale ...

Premiér tedy není dobře informován ...

Já si skutečně myslím, že premiér by si měl v tomto případě možná nechat zorganizovat od svých poradců schůzku s lidmi z Karlovy Univerzity a, řekněme, z Univerzity v Plzni nebo z Právnické fakulty v Plzni, já jsem přesvědčen ...

Kolik máte právních analýz jako Svaz průmyslu a dopravy.

Máme od Karlovy Univerzity, od plzeňské, ale to jsou nezávislé, my jsme si je nezadávali, tyhle ty lidi dělali právní analýzy pro zasedání legislativní rady vlády, a stačí, když vyjde z dokumentů, právních dokumentů připravených pro legislativní radu vlády, tedy, řekněme, poradní orgán vlády, a nemusí vycházet z dokumentů, které máme připraveny my, aby to nevypadalo, že někoho někde ovlivňujeme. A já jsem prostě přesvědčen o tom, že naší snahou je mít liberální zákoník práce vycházející z občanského zákoníku, který prostě zvýší zaměstnanost a který dá lidem práva, naší snahou není omezovat lidem, zaměstnancům práva, ale, bohužel, mám obavy, že zaměstnanci se stanou ve velice krátké době, řekněme, rukojmími některých odborářských předáků, než, než skutečně korektních zájmů o udržení zaměstnanosti a o zajištění určitých pracovně-právních podmínek pro zaměstnance.

Má Svaz průmyslu a dopravy nějaké propočty v případě, že nový zákoník práce tak, jak je navržen, a jak pravděpodobně bude schvalován ve vládě, pokud projde, jak by se podepsal na stavu nezaměstnanosti v České republice? Máte takové /souzvuk hlasů/.

Víte, nezaměstnanost v České republice teďka díky cyklickému růstu poklesla, ale problém ...

Je osm celých šest, je to stále poměrně dost.

... je, že se neodstraňují příčiny nezaměstnanosti, především dlouhodobé nezaměstnanosti a regionální disproporce, až opětně dojde k cyklickému poklesu hospodářského růstu, tak to, že my jsme v době nadbytku tyhle příčiny, problémy neodstraňovali, se nám projeví v daleko, na razantnějším nárůstu nezaměstnanosti. Co se týče těch nákladů, no, celkem logicky je-li ze zákona odchodné ze dvou na tři měsíce, tak se to pochopitelně zvedne. Ale to bych ani neviděl jako ten nejhorší problém, ale jako například nesmyslný ..., v zákoně vidíte jednu věc, že to odchodné musí být vyplaceno v den ukončení pracovního poměru, ne v den výplaty, to je v podstatě téměř nemožné, jestliže ukončení pracovního poměru je na sobotu, neděli nebo na nějaký jiný pracovní den nebo okamžitě, vy už nebudete splňovat zákon, naplňovat zákon. Prostě ten zákon má tisíce malinkých chyb a filosoficky je postavený jinak, bohužel tady bylo jasně dané zadání, já jsem přesvědčen, že řadu věcí odstraníme, ale tu filosofii z padesátých let, že je podřazen, nebo že není podřazen, že je postaven naroveň nebo výš než občanský zákoník, to už neodstraníme a v tom budeme unikum mezi patnácti zeměmi EU a já už vůbec nemluvíme teď o Spojených státech, jo.

Vy tvrdíte, že existuje poměrně mnoho překážek, které komplikují podnikání a, řekněme, zaměstnávání lidí v České republice. To jako Svaz průmyslu a dopravy, v jehož jste čele, kritizujete dlouhodobě, ministerstvo financí v pondělí představilo plán, jak ulevit živnostníkům. Výdajové paušály pro živnostníky by se měly od příštího roku zvýšit z dnešních pětadvaceti na třicet až osmdesát procent v závislosti na typu podnikání, nejvyšší paušály budou mít zemědělci, naopak nízké se budou týkat pronájmů, služeb nebo autorských honorářů. Předpokládám správně, že pro vás jako prezidenta Svazu průmyslu a dopravy je zvýšení výdajových paušálů krok dobrým směrem?

Zcela určitě, my jsme navrhovali tuto metodu při návrhu naší, řekněme, daňové reformy, musím říct, že není to jenom naší zásluhou, i když by to vypadalo krásně, kdybych to takhle mohl tvrdit, ale je to v podstatě zásluhou zvýšeného tlaku všech institucí, který prostě se snaží trochu zjednodušit legislativní prostředí v České republice. Jinak jsem přesvědčen o tom, že tím druhým krokem, který už měl přijít a měl přijít dávno, je zjednodušení daňového systému. Ale víte, složité daně pomáhají, řekněme, bohatým, vzdělaným, mocným, vlivným, nevím, jak to teďka říct, ale, řekněme, nejsilnějším korporacím, nejkvalifikovanějším lidem, protože ve složitém daňovém systému tyto lidi pochopitelně vždycky si zajistí nějaký nebo umí najít nějaký, v uvozovkách, únik nebo nějakou výhodu. A jednoduchý, jednoduchý daňový systém ale toto znemožňuje a já bych, právě jsem překvapen lehce, že naše vláda na toto nepřistoupila, protože při jednoduchém daňovém systému vy v podstatě získáváte daleko větší výnosy, zamezujete, řekněme, zneužívání systému, pomáháte, řekněme, těm méně kvalifikovaným a, řekněme, chudším vrstvám, protože ty bohatší jaksí neodchází jinak, respektive nezneužívají nebo chytře nevyužívají slabiny toho systému ...

Pochopil jsem správně ze slov Jaroslava Míla, že zvýšení výdajových paušálů je prvním krokem, druhým, který by měl co nejdříve přijít, je daleko větší zjednodušení daňového systému.

Zcela určitě, zcela určitě. Toto tomu napomáhá, ale druhým krokem musí být zjednodušení daňového systému, protože to je klíč prostě k vyššímu výnosu.

Standardní výdajový paušál by měl být padesát procent, řemeslníci mají mít výdajový paušál šedesát procent, zemědělci pak až osmdesát procent. Premiér Jiří Paroubek ke změnám v politice, takzvaných výdajových paušálů v pondělí novinářům řekl:

Jiří PAROUBEK (zvukový záznam): Zvýhodňujeme malé a střední podnikatele, což myslím, že je žádoucí, protože jsou to lidé, lidé, kteří, málo platné, starají se o sebe, v této chvíli se můžou týkat paušály zhruba dva milionů dvou set tisíc lidí, uplatňuje paušál dvě stě šedesát tisíc lidí, my máme představu, že uplatňovat ty nové paušály může o dvě stě zhruba, nebo téměř o dvě stě tisíc lidí více.

Pondělní slova českého premiéra Jiřího Paroubka. Alternativou k vládním návrhům, respektive k návrhům ČSSD, které jsou nyní uskutečňovány, je návrh nejsilnější opoziční strany v zemi, tedy Občanské demokratické strany, je to ten známý návrh patnáctiprocentní rovné daně. Považujete ho za realistický? Upřímně.

Tak, já teď se oprostím od toho, jestli patnáct, sedmnáct, šestnáct, čtrnáct nebo devatenáct, ale ...

Ne, to se neodprostěte, prosím pěkně, patnáct bylo řečeno a jak říká Vlastimil Tlustý, stínový ministr financí ODS, i kdyby čert na koze jezdil, patnáct platí.

Výhodou toho systému, tohoto návrhu je zjednodušení, to je prostě nesporná výhoda, která v podstatě je tím největším efektem pro nízkopříjmové skupiny, protože víceméně brání, to, co jsem říkal, těm kvalifikovaným, mocným, vlivným, aby, aby daňové zákony obcházeli.

Otázka zněla, je patnáctiprocentní rovná daň realistická?

Já si osobně umím představit, já si osobně umím představit číslo, které spočítal jeden, jedna, jedna instituce a pohybuje se mezi šestnácti, sedmnácti procenty. Patnáct je realistické, pokud stát skutečně přijme výrazná opatření vedoucí k racionalizaci a zvýšení efektivity chodu státu. Stát prostě ..., s tímto opatřením musí začít stát fungovat efektivněji a s menšími prostředky. Potom je to určitě cesta, která má hlavu a patu. Nedojde-li k tomu, tak ten schodek bude ohromný a těžko ufinancovatelný. Takže to je podmínka ne postačující, ale nezbytná. Druhým, druhým pochopitelně krokem je, že při patnáctiprocentní rovné dani by víceméně rezignujete na možnost přes daňovou, daňový systém realizovat určité strategické programy a já si myslím, že základní a strategický program pro Českou republiku, když bych měl vyjmenovat jeden jediný, protože nemá smysl jich mít deset nebo, nebo třicet, je investice do vzdělání, takže v tomto případě bych se nebál najít a naroubovat na těch patnáct, šestnáct nebo kolik procent, každopádně na zjednodušený daňový systém určitou motivaci při investicích do vzdělávání. Víte, to je to, co mně vadí na tom návrhu daní, který připravil pan ministr Sobotka. To je návrh daní, který lidem sděluje, nevzdělávejte se, nebudte aktivní, nerozvíjejte svůj potenciál, protože čím víc se budete snažit, tím vyšší zdanění bude, to znamená, buďte ...

Vy teď mluvíte o dani z příjmů ...

Ano.

... z těch posledních úprav, které nyní ...

Přesně.

... jdou do Poslanecké sněmovny.

Přesně, přesně. Ano.

Ty jsou horší než ono zvýšení výdajových ...

Já bohužel ta message, ta zpráva pro lidi je taková, prostě Česká republika, české hospodářství má jedinou šanci, jak se dlouhodobě udržet na trhu práce nebo v konkurenceschopnosti evropských zemí, a to je skutečně investice do zvýšení kvalifikovanosti lidí a do, do úplně jiného, do úplně jiné struktury jaksi, jaksi výroby a zvyšování HDP nebo zajišťování HDP, jako tady jiná cesta není, my nemůžeme soutěžit v nákladovosti práce s Čínou a jinými ekonomikami, nebo Ukrajinou, to je prostě nesmysl. Ukrajinský zemědělec bere v průměru měsíčně třicet euro na měsíc. S tím náš zemědělec nikdy soutěžit nemůže, ale my prostě musíme přijít s jinými produkty a základem do budoucna vždycky bylo investice do vzdělání, kvalifikovaný a vzdělaný národ s největším potenciálem zaměstnanosti, to je cesta, která se v historii za posledních tisíce let osvědčila, když se podíváte zpátky na, na příčiny růstu a pádu některých společností, tak bohužel tam, kde respektovali to, co jsem tady řekl před chvílí, tak tam ta ekonomika, tam to společnosti rostlo nejrychleji a bylo nejstabilnější.

Komplikací, kritizovanou komplikací pro drobné podnikatele, především prodejce, je povinnost vypisovat účtenku při nákupu nad padesát korun.

Ano.

Vy si necháváte vypisovat účtenky nebo vás to obtěžuje jako zákazníka.

Já si nenechám, protože by za mnou vznikla ohromná fronta, a to všichni, kteří občas jdou do nějaké prodejny, tak pochopitelně vědí, a musím říct, že účtenku obdržím, když jdu k benzinové pumpě nebo kamkoliv, ale když si kupuju švestky nebo brambory, si nechával vypisovat milion a jeden účtenek, mně přijde prostě reálně zbytečné.

Vláda oznámila, že tato povinnost, která platí od 1. července, může být v dohledné době zrušena, protože podle premiéra Jiřího Paroubka dá vláda do sněmovny příslušný návrh.

Jiří PAROUBEK (zvukový záznam): Takže dojde k úpravě, na základě které budou sice poskytovány účtenky, ale jenom fakultativně, jenom na vyžádání a tento stav si myslím, že může pokračovat a tohle je věc, kterou, kterou považuju tím, jak bude schválena, někdy nejpozději na zářijové a říjnové schůzi sněmovny, budu považovat za uzavřenou.

Konstatuje český premiér Jiří Paroubek. Proč se usmíváte, vy byste měl být rád, je to ..., bude to zrušeno.

Já jsem rád, ale já si myslím, že vůbec toto nemělo být zaváděno a že je potřeba problémům předcházet, proto řada věcí, které vláda dělá a dělat bude, vychází z toho, co my jsme prezentovali a mí předchůdci tři, čtyři, pět let zpátky, což je dneska příčinou růstu ekonomiky tam, kde je, ale například o opatření, které teď budou na D 1 a podobně, jsme žádali pana ministra dopravy před rokem. Mohly být již za těch dvanáct měsíců realizovány, nemuselo se čekat až na billboardy, které jsou na D 1. Co se týče těch účtenek, to je to samé, to není nic nového, říkali jsme to dřív, nicméně teprve, když se veřejnost postavila proti, tak se ta věc řeší a jestli chce jít naše hospodářství dopředu, tak je potřeba problémům předcházet, ne je řešit, až když je krize, to vás stojí čas a energii.

Zase buďte rád, že je před volbami, tak se problémy řeší ...

Ano, určitě.

... s trochou nadsázky, pokud by prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl, host Interview BBC, měl navrhnout, které další zbytečná omezení, regulace by bylo dobré teď v předvolebním čase zrušit, protože se to zkrátka veřejností žádá, které kroky další byste navrhl, které by zjednodušily podnikání. A může to být tak jednoduché, jako zrušit účtenky, protože se to rychle zavedlo, rychle se to zruší.

Já bych za prvé skutečně přijmul opatření k tomu, aby byl do třech měsíců návrh na stole k zjednodušení daň, což lze udělat k 1. 1. 2007, když se ten návrh předloží do třech měsíců. Za druhé bych realizoval, okamžitě bych realizoval audit všech ekologických norem s cílem ne zhoršovat životní prostředí, ale umožnit vůbec funkčnost ve stávajících normách. Přijmul a hlavně realizoval bych opatření týkající se legislativního procesu, prostě zákon, který nemá jasné zadání ze strany exekutivy, kterým směrem má jít, co má obsahovat, co je jeho filosofií, takový zákon prostě by vůbec nebyl připravován.

A vám, vám, že teď vám budu oponovat, vy nepovažujete za dostatečné to, co prosadil vicepremiér pro ekonomiku Martin Jahn, že každý zákon musí mít napsaný v sobě dopad na podnikatelské a zaměstnavatelské prostředí, když bude špatný, tak de facto jej vláda nemusí schválit?

Víte, jedna věc je, co se řekne, druhá věc je, co se skutečně realizuje. To znamená, je dobře, že se to prosadilo, jsem rád, že ten návrh, který jsme předkládali, pan Jahn prosadil, na druhou stranu je potřeba, aby se tím vláda nebo spíš státní správa řídila, aby byl někdo, kdo vynucuje respektování tohoto rozhodnutí vlády. Ale když bych to dokončil, tak jsem přesvědčen, že skutečně základním krokem je zajistit větší pružnost trhu práce, v dnešním rozhovoru to kritizovala i Česká národní banka, my podle studií OECD patříme mezi s Portugalskem jednu z nejhorsích zemí týkající se pružnosti trhu práce ve vyspělých ekonomikách celosvětově. No, a úplně poslední věc stav dopravní infrastruktury, všichni víme, všichni víme, jak vypadá, to znamená, přijmout razantní opatření k urychlení výstavby dálnice na Hradec, Karlovy Vary, sever Čech. A když byste řekl teda zrušit nějaký zákon, tak nově navržený zákon o bodovém systému při pokutách, to znamená dopravních přestupcích, to si myslím, že je systém, který neprospěje snížení nehodovosti, spíš ke zvýšení úplatků a již dnes přece policie řadu věcí, kdy jezdí auta přes dvě plné čáry a předjíždí, řešit může, ale jestliže, bohužel, dopravní policie stojí na přehledném úseku dálnice a měří, schována, jestli někdo jede sto třicet pět nebo sto čtyřicet, ale na úsecích jakékoliv silniční komunikace v České republice, kde by mohlo být riziko, nevidíte jediného policistu, který by upozorňoval na možné problémy, ne tedy restrikce, ale prevence, tak já si myslím, že ten zákon tomu nepomůže, to znamená, to je zbytečný zákon.

Závěrečná část se týká toho, že jste oznámil před několika týdny svoji kandidaturu na prezidenta Českomoravské, respektive předsedu Českomoravské komory fotbalového svazu. Řekl jste doslova, cituji: "Vidím jedno riziko, snaha po změně je jenom voláním, ve skutečnosti se žádná nechce. Může existovat syndrom - čím hůř, tím líp." Konec citátu vašich slov z rozhovoru pro Lidové noviny. Po těch týdnech, po těch týdnech, co už jste začal objíždět jednotlivé regiony České republiky, je to riziko reálné, že se snaha deklaruje navenek, ale dovnitř o snahu změnit fotbal nejde.

Odpovím po pravdě. Je to riziko reálné, setkávám se s desítkami lidí, kteří skutečně zasvětili svůj život fotbalu v regionech, prostě vidíte neuvěřitelný kus práce, kdy třikrát týdně přijdou stovky dětí na trénink na fotbal, tím se nepotulují někde po městě, to je nejlepší protidrogová prevence, co může být, ale ty lidi žijou skutečně svými

dennodenními problémy a mnohdy ta souvislost s financováním, řekněme, ze strany velkého fotbalu a dopad do regionu, není tak vnímána a bohužel ne vždy všichni, ne vždy všichni tito lidé jdou potom na valnou hromadu hlasovat.

To znamená, že v případě, že by se, že ..., podle vašeho názoru tak, jak to zatím pozorujete, je Českomoravská komora fotbalová v horším stavu, než jste si myslel.

Ano, když bych takhle jednoduše měl odpovědět, tak ano, ale na druhou stranu si říkám, víte, já jsem k tomu byl vyzván, byl jsem vyzván dvakrát, třikrát a skutečně jsem velký fanda fotbalu, proto mi to není jedno. A určitě nejsem spasitel, to je prostě nesmysl a je to o týmu lidí. Jestliže by mělo jít o nějaké dohody, o to, že to je jenom "potěmkiáda", to znamená, nějaký přemalování pro veřejnost, tak to prostě nemá smysl. Tady musí být snaha vrátit ...

V tom případě by ...

... důvěryhodnost fotbalu.

... v tom případě byste nekandidoval, je to ještě reálné?

V tom případě, reálné to je, v tom případě bych poděkoval za, za jaksi tu důvěru, ale já věřím, skutečně dneska ještě věřím tomu a ty jednání budu mít, že se ta větší část lidí, která chce změnu, a nemusí být nutně spojována s mým jménem, ale která skutečně chce změnu a která chce vrátit důvěryhodnost české kopané, tak že se prosadí.

Konstatuje prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl, děkuji, že jste byl třicet minut hostem Interview BBC, někdy příště na shledanou.

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Diktatura proletariátu

Nová právní úprava je horší než ta komunistická

Asi nikdo nečekal, že sociálnědemokratická vláda bude liberalizovat pracovněprávní vztahy po vzoru Singapuru. Nicméně více než čtyřicet let po vzniku základní právní normy určující povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů se snad dal čekat určitý krok vpřed. Že se toto očekávání nesplnilo, je jednoznačně vinou vlády a speciálně ministra práce a sociálních věcí Zdeňka Škromacha, který patrně ani po letech služby ve státní administrativě nestačil svléknout odborářský dres.

Zákoník práce jistě není jednoduchým zákonem, který je možný naklepat přes víkend do notebooku, ve středu nechat schválit vládou a v pátek začít projednávat ve sněmovně. Střetávají se zde životní zájmy zaměstnanců a zaměstnavatelů. A o co jiného by měla být ostřejší pře, když ne o peníze.

Civilizovaný postup rozumné vlády by zahrnoval nejprve vyjednání jasné shody zaměstnanců a zaměstnavatelů nad věcným záměrem nového zákoníku. Teprve potom by bylo možné na základě jasné předjednaných principů začít sepisovat paragrafy. Jenže tahle vláda si nový Zákoník práce vypsal do svého programu jako svou prioritu a potom jde zřejmě civilizované chování stranou.

Paroubkův kabinet proto hodil za hlavu všechny racionální námítky a Škromach se svými odborovými přáteli dali dohromady paragrafovanou právní normu, která je pro zaměstnavatele naprosto nepřijatelná, protože je horší než dosavadní komunistická právní úprava. A nejen tím, že je méně liberální a ještě více straní zaměstnancům, a především odborům. Má i mnoho dalších veskrze technických nedostatků, které jsou předmětem kritiky od právnické veřejnosti.

Přesto právě silně odborářská politika vlády stojí za povšimnutí. Nestačilo zavedení velmi neobvyklého subvencování odborové činnosti ze státního rozpočtu, které je založené v zákoně o dani z příjmu, kdy zaměstnanec může své příspěvky odborové organizaci odečítat od daňového základu. Nyní mají být odborářům svěřena opravdu nebývalá práva na ovlivňování chodu firem, aniž by za své chování nesli jakoukoli odpovědnost, a bez ohledu na to, jakou mají vůbec mezi zaměstnanci podporu.

Nový Zákoník práce sice zavádí konta pracovní doby, která umožňují pružnější reakci firmy na vývoj poptávky, ale připouští je jen v organizacích, v nichž funguje odborová organizace. Takže zaměstnavatel, kterých chce tuto možnost využívat, nejspíše musí sehnat tři zaměstnance, kteří založí odborovou buňku a uzavřou s ním kolektivní smlouvu. Podobně je to s přesčasy a dalšími důležitými záležitostmi. To je opravdu dokonalý recept na problémy, které mají odbory s poklesem organizovanosti. Tento pokles je pochopitelný a vyplývá z neschopnosti řešit v některých firmách, například obchodních řetězcích, ale i jinde, skutečné problémy diskriminace a vykořisťování zaměstnanců. Když něco neumím, deleguji to na manažera firmy. Od Milana Štěcha, socialistického senátora a předsedy Českomoravské konfederace odborových svazů, je to skutečně skvělá taktika. Jen trochu krátkodechá.

Těsné politické spojení se sociální demokracií, k němuž v poslední době dospěly největší odborové centrály, má totiž svůj rub. Vlády se mění, a až bude dnešní pravicová opozice sedět ve vládních křeslech a jednat s odboráři jako s kolektivním členem ČSSD, bude to mít negativní důsledky pro celé odborové hnutí. Například své státní financování jen těžko udrží. V rovné dani na ně není kolonka a sotva ji tam bude někdo přimalovávat. A nejen to. Reakce na přehnaný odborový aktivismus může uškodit i ostatním zaměstnancům.

Ale o ně odborovým funkcionářům zase až tak nejde. Již zkušenosti s vyjednáváním například v Nové hutí ukázaly, jak daleko je někdy postoj předáků od zájmů řadových zaměstnanců, kteří - aby dosáhli alespoň nějakého zvýšení mezd - nakonec museli rozdělit odborovou organizaci a odstranit funkcionáře, kteří se z čistě prestižních důvodů místo racionálního vyjednávání pokusili vyvolat stávkou. Přestože to tak při čtení návrhu Zákoníku práce nevypadá, jde v této právní normě především o vztahy zaměstnanců a zaměstnavatelů. Dokud bude tento vztah pojímán jako vztah lidožravých vlků a bezbranných oveček, nebude nikdy možné dojít k vyvážené právní normě. A vlci budou dopadat jak ve známých večerníčkových pohádkách ovčí babyčky. Jenže vlci zbití, naházení do jámy, zalití vroucí vodou a pohanění vyčuraným beránkem těžko budou vytvářet zdroje, z nichž by bylo možné vyplácet slušnou mzdu. To, co předložil Škromach do vlády, zvyšuje náklady českým firmám a dále znepružňuje trh práce. O moderní a liberální právní normě se mluvit nedá. Předloha je ve stavu, kdy případná vylepšení během diskusí v legislativní radě vlády mohou být pouze mejkapem, který do tváří té mrtvolky vrátí trochu červeně. A to je hodně málo. Možná byli experti OECD, kteří nedávno označili současné české pracovněprávní zákonodárství za nejzlostnatější mezi vyspělými zeměmi hned po Portugalsku, až příliš přísní. Dosavadní pravidla nejsou zase tak dramaticky špatná. Tím naléhavější otázkou je, proč je nutné novým Zákoníkem práce dávat těmto expertům za pravdu.

Pavel Páral